

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS DĖL LEIDŽIANČIŲ NUKRYPTI NUOSTATŲ TAIKymo APRAŠO PATVIRTINIMO

2018 m. sausio 18 d. Nr. O3E-9
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, 76 straipsnio 1 dalies 9 punktu, 2016 m. balandžio 14 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai (OL 2016 L 112, p. 1), 61 straipsnio 1 dalimi, 2016 m. rugpjūčio 17 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai (OL 2016 L 223, p. 10), 51 straipsnio 1 dalimi, 2016 m. rugpjūčio 26 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2016/1447 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi aukštosios įtampos nuolatinės srovės sistemų ir nuolatinės srovės linija jungiamų elektros jėgainių parko modulių prijungimo prie tinklo reikalavimai (OL 2016 L 241, p. 1), 78 straipsnio 1 dalimi bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2018 m. sausio 9 d. pažymą Nr. O5E-10 „Dėl Leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo aprašo patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

Patvirtinti Leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo aprašą (pridedama).

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos 2018 m. sausio
18 d. nutarimu Nr. O3E-9

LEIDŽIANČIŲ NUKRYPTI NUOSTATŲ TAIKymo APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Leidžiančių nukrypti nuostatų taikymo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja leidžiančių nukrypti nuostatų (toliau – LNN) vertinimo kriterijus, kuriais vadovaujantis atitinkamas sistemos operatorius (toliau – SO), elektros energijos gamybos objekto, apkrovos objekto, aukštosios įtampos nuolatinės srovės (toliau – AĮNS) ir nuolatinės srovės linija prijungto elektros jėgainių parko modulio savininkas ar būsimas savininkas, ar juos atstovaujanti trečioji šalis teikia Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) prašymus taikyti 2016 m. balandžio 14 d. Europos Komisijos reglamente (ES) 2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai (toliau – Reglamentas I), 2016 m. rugpjūčio 17 d. Europos Komisijos reglamente (ES) 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai (toliau – Reglamentas II) ir 2016 m. rugpjūčio 26 d. Europos Komisijos reglamente (ES) 2016/1447 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi aukštosios įtampos nuolatinės srovės sistemų ir nuolatinės srovės linija jungiamų elektros jėgainių parko modulių prijungimo prie tinklo reikalavimai (toliau – Reglamentas III) nustatytų reikalavimų LNN.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Reglamento I 60 straipsnio 1 dalimi, Reglamento II 50 straipsnio 1 dalimi, Reglamento III 77 straipsnio 1 dalimi.

3. Aprašas taikomas:

- 3.1. SO;
- 3.2. perdavimo sistemų operatoriams (toliau – PSO);
- 3.3. skirstomųjų tinklų operatoriams (toliau – STO);
- 3.4. uždarųjų skirstomųjų tinklų operatoriams (toliau – USTO);
- 3.5. elektros energijos gamybos objektų savininkams arba būsimiems savininkams;
- 3.6. apkrovos objekto savininkams ar būsimiems savininkams;
- 3.7. AĮNS sistemų savininkams ar būsimiems savininkams;
- 3.8. nuolatinės srovės linija prijungto elektros jėgainių parko modulio savininkams arba būsimiems savininkams;
- 3.9. Aprašo 3.5–3.8 papunkčiuose nurodytus savininkus atstovaujančioms trečiosioms šalims;
- 3.10. Komisijai, vertinant prašymus taikyti LNN.

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente I, Reglamente II, Reglamente III (toliau kartu – Reglamentai).

5. Visi reikalavimai, nustatyti elektros energijos moduliams, apkrovos objektams, skirstomiejiems tinklams, įskaitant uždaruosius tinklus arba AĮNS, turi atitikti visus keliamus techninius reikalavimus, nustatytus pagal Reglamentus. Sprendimas leisti taikyti LNN turėtų būti taikomas kaip krašutinė priemonė, išnaudojus visas kitas objektyvias galimybes atitikti Reglamentuose nustatytus reikalavimus.

II SKYRIUS LNN VERTINIMO KRITERIJAI

6. Aprašo 3.1–3.4, 3.10 papunkčiuose nurodyti subjektai turi vadovautis šiais kriterijais, vertindami LNN:

6.1. *Neatitikimo Reglamentuose nurodytiems reikalavimams poveikis elektros energetikos sistemai.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina ir analizuoja, kokią galimą poveikį elektros energetikos sistemai gali turėti tam tikras techninis ar procedūrinis neatitikimas, ar nuokrypis nuo Reglamentų nuostatų. Vertinant pagal šį kriterijų, turi būti atsižvelgiama ir į vertinimo metu jau taikomų LNN įtaką.

6.2. *Neatitikimo priežastys bei techniniai ribojimai.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina Reglamentų neatitikimo priežastis ir jos mastą – ar tai yra procedūrinis, ar techninis neatitikimas.

6.3. *Neatitikimo lygis ir veiksmai, kurių buvo imtasi siekiant atitikti atitinkamų Reglamentų reikalavimus.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina Aprašo 3.5–3.9 papunkčiuose nurodytų savininkų veiksmus ar pastangas pagal Reglamentuose nustatytus reikalavimus, kurių buvo imtasi siekiant pašalinti neatitikimą nustatytiems reikalavimams.

6.4. *Reglamentuose nustatytiems techniniams reikalavimams įgyvendinti reikalingos išlaidos ir Aprašo 3.5–3.9 papunkčiuose nurodytų savininkų atliekama sąnaudų ir naudų analizė vykdoma pagal Reglamento I 39 straipsnį, Reglamento II 49 straipsnį ar Reglamento III 66 straipsnį.* Atitinkamas PSO ir Komisija vertina Aprašo 3.5–3.9 papunkčiuose nurodytų savininkų išlaidas, reikalingas įgyvendinti Reglamentuose nustatytiems techniniams reikalavimams. Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO teikia visą reikalingą informaciją, kad padėtų atlikti Aprašo 3.5–3.9 papunkčiuose nurodytiems savininkams sąnaudų ir naudų analizę vadovaujantis šiame papunktyje nurodytų Reglamentų straipsnių nuostatomis.

6.5. *Neturi būti neigiamos įtakos vartotojams, tinklų naudotojams, kitiems subjektams.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina ir analizuoja, ar LNN nedaro neigiamos įtakos elektros energijos sistemos vartotojams ir kitiems susijusiems subjektams bei elektros sistemos infrastruktūrai, taip pat atsižvelgia, ar LNN nemažina elektros energetikos sistemos patikimumo, neblogina elektros energijos kokybės parametrų, elektros energetikos sistema veikia optimaliai ir nedidina elektros energijos persiuntimo sąnaudų, nedaro neigiamos įtakos elektros energetikos sistemos valdymui, avarijų prevencijai ir likvidavimui bei kitoms objektyvioms techninėms sąlygoms.

6.6. *Egzistuojančių elektros energiją generuojančių modulių nediskriminavimas.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina, ar LNN bet koku būdu nediskriminuos jau egzistuojančių prie elektros tinklų prijungtų elektros energiją generuojančių modulių.

6.7. *Neturi būti neigiamos įtakos tarpvalstybinei prekybai.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina, ar LNN neturės neigiamos įtakos tarpvalstybinės prekybos procesams, organizavimui ir vykdymui, įskaitant, bet neapsiribojant, nebūtų sudaromi techniniai pralaidumų ribojimai.

6.8. *Neturi būti neigiamos įtakos kaimyninių šalių ir regiono elektros energetikos sistemoms.* Atitinkamas SO, PSO, STO arba USTO ir Komisija vertina, ar LNN neturės neigiamos įtakos kaimyninių šalių ir regiono elektros energetikos sistemoms, taip pat atsižvelgia, ar LNN nemažina elektros energetikos sistemos patikimumo, neblogina elektros energijos kokybės parametrų, elektros energetikos sistema veikia optimaliai ir nedidina elektros energijos persiuntimo sąnaudų, nedaro neigiamos įtakos elektros energetikos sistemos valdymui, avarijų prevencijai ir likvidavimui, bei kitoms objektyvioms techninėms sąlygoms.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7. Komisija priima sprendimą dėl LNN taikymo, nustato jos taikymo trukmę, vadovaudamasi Reglamento I 62 straipsnio 7–10 dalimis, Reglamento II 52 straipsnio 6–9 dalimis ir Reglamento III 79 straipsnio 7–10 dalimis. Komisija turi teisę atšaukti sprendimą

leisti taikyti LNN, jei pasikeitė aplinkybės ir jos taikymą pagrindžiančios priežastys ar esant kitoms sąlygoms, nurodytoms Reglamento I 62 straipsnio 11 dalyje, Reglamento II 52 straipsnio 10 dalyje ir Reglamento III 79 straipsnio 11 dalyje.

8. LNN registruojamos bei LNN taikymo stebėseną atliekama vadovaujantis Reglamente I, Reglamente II ir Reglamente III nustatyta tvarka.

9. Asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

10. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Aprašo įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.
